

«100 РОКІВ САМОТНОСТІ!» ХУДОЖНИКІВ-РЕАЛІСТІВ У ЛЬВІВСЬКОМУ ПАЛАЦІ МИСТЕЦТВ

Момот А. С.

*магістр кафедри культури і мистецтва
Львівський національний університет імені Івана Франка
Науковий керівник: Дядюх-Богатько Н. Й.
кандидат мистецтвознавства,
доцент кафедри соціокультурної діяльності
Львівський національний університет імені Івана Франка
м. Львів, Україна*

1 жовтня 2021 року відбувалась виставка абстрактного живопису «100 років самотності!» у Львівському палаці мистецтв [6]. Частково перед цим вона була експонована у м. Івано-Франківську в палаці Потоцьких 25 вересня 2021 року [7].

Реалізм прийнято розглядати як початок розвитку сучасного мистецтва. Простим визначенням «реалізм» – художній стиль, який правдиво і об'єктивно відтворює дійсність у всіх її подробицях [1]. Він почав свій рух у XIX столітті стиль реалістичного живопису XIX століття поширився майже на всі жанри: портрети, пейзажі, натюрморти. Улюблені тематики художників-реалістів: картини з жанровими сценами сільській і міського життя робітничого класу, селян, сцени вуличного життя, кафе і нічних клубів. Реалісти прагнули передати мить життя в динаміці, максимально правдоподібно підкреслюючи особливості зовнішності дійових осіб, їх переживання і почуття. Художники цієї епохи зображували реальних людей, а не ідеалізованих типів, вільно передавали реальні ситуації на полотнах, позбавлені звичної естетики та загальнолюдських істин [5].

Друга половина XX століття для реалістичного мистецтва ознаменувалася появою фото– та гіперреалізму. Зростанню їх популярності значною мірою сприяв розвиток нових революційних технологій комп'ютерної та фотографічної техніки. Але традиційний реалізм залишається затребуваним серед широкої громадськості до наших днів [2].

Реалізм не згасає упродовж вже 200 років. Він так само залишається затребуваним для багатьох художників, які до нього не є небайдужими. Найчастіше така реалістична манера написання картин використовується художниками в побутовому, історичному та портретному жанрах [4].

Можна сказати, що з філософської точки зору реалізм підхопив прогресивні цілі модернізму, прагнучі до нових горизонтів через перегляд та спростування традиційних систем цінностей і вірувань [1].

Палітра художників-реалістів тяжіла до темних, землистим відтінкам, що йшло врозріз з ідеалами краси високого мистецтва [1].

Організатором та куратором такої виставки був Тарас Табака, який є членом асоціації діячів мистецтва України та західнонімецької спілки РКВ. У живописі митець не обмежує себе рамками певного стилю чи напрямку. Пише полотна як в реалістичній, так і в модерній манері. Його роботам притаманна виважена кольорова гама, вдала передача світла та тіні, цікава побудова композиційних рішень [3]. Твори ж самого художника також були серед представлених на стінах палацу під назвами «Перевал», «Ніч на двох» та «Книжкова полиця».

Ця виставка вже проходила в Івано-Франківську, проте була задіяна тільки її частина. Картини зайняли свої місця у Франківському палаці Потоцьких, тема гармонії стоїцизму «За місцевим часом». Митець Тарас Табака розповів про назву проекту та його зв'язку із Франківськом, що в кожному місті час плине за своїми законами.

Виставки у містах подібні, проте різниця є. У місті Лева автори змінилися, хтось додався, а загалом у Львові виставка збільшилась на 60-70% діями мистецтва цієї концепції. В експозиції було представлено 120 робіт, зокрема, графіка, скульптура, живопис двадцяти шести художників із Закарпатської та Львівської областей, м. Київ [6]. Захід був присвячений тому, що автори розуміють який сенс закладений в їх картини. Кожна назва несе в собі те, що заклали в свій твір художники.

За період локдауну художники втомилися проводити інтернет івенти та виставки, тому було вирішено провести цей захід оффлайн. Адже, інтернет несе суто інформаційну функцію і не несе виховної та понятійної функції. Тому метою виставки було: вийти із зони самотності та закритості. Об'єднатися задля спільної цілі – зібрати та збагатити людей.

На виставці було представлено три генерації:

1. Старша генерація – та, що формувалася на відчутті змін, наприкінці 80-х років. Ті, нескорені, які хотіли змін.
2. Друга генерація– та, що зайшла на ранніх етапах незалежності, коли почали мінятися навчальні процеси.
3. Наймолодші. Та генерація, яка не пам'ятає того часу, а живе та творить сьогодні.

Запитавши в організатора виставки, Тараса Табаки, як створюються шедеври, він впевнено відповів: «Перед тим як доторкнутися до пензля, потрібно спочатку подивитися на полотно та уявити, як буде виглядати майбутня назва картини і тільки потім братися до роботи».

Не мале враження особисто на мене склали такі картини: «Самотність на користь» автор Емма Тремба та «Перевал» Тарас Табака. Перший витвір одразу привернув мою увагу, як тільки я зайшла в хол. Це була найдовша картина, яка, на мою думку, виглядала як панорама, що охоплює все коло горизонту. Друга картина зацікавила своєю загадковістю, глибиною та грою темно-сірих кольорів.

На питання, як доставляються картини до місця їх показу, організатор пояснив, що полотна пересилаються Новою поштою та користуються послугами перевізників.

За кожною виставкою стоїть величезна праця: організаторська робота, контроль, відношення до робіт відбувається педантично та береться до уваги правильна подача витвору. Мистецтво– культура сприйняття.

Цікавий факт: порядок виставлених картин був обраний випадково, адже автори не знали, де саме буде знаходитися їхній витвір мистецтва, проте в кінцевому результаті виявилось, що картини між собою представляли взаємозв'язок.

Література:

1. Реалізм//Вікіпедія: вільна енциклопедія. URL: <https://uk.wikipedia.org/wiki/Реалізм>

2. Українська література Електронна бібліотека – Все для вивчення Укр. літ. URL: <https://ukrclassic.com.ua/katalog/teoriya-literaturi/2782-realizm-viznachennya>

3. ТАБАКА ТАРАС – Арт-простір Закарпаття URL: <https://zakarpat.brovdi.art/khudozhnyky/myttsi-zakarpatia/taras-tabaka#parentHorizontalTab1>

4. Арт-журнал/ Блог /Реалізм – искусство правдивого изображения жизни во всех ее проявлениях URL: <https://veryimportantlot.com/ru/news/blog/realizm-v-zhivopisi-otkaz-ot-idealov-v-polzu-obydenosti>

5. Уроки живописи / Основные стили в живописи / Реализм как стиль в живописи URL: <https://artrecept.com/zhivopis/stili/realizm>

6. Facebook. Львівський палац мистецтв / Lviv Art Palace URL: <https://www.facebook.com/lvivartpalace/>

7. Facebook. Палац Потоцьких «Простір Інноваційних Креацій «Палац» URL: <https://www.facebook.com/PotockiPalace.if.ua/>